

ЦЕНТЪР ЗА СЛАВЯНО-ВИЗАНТИЙСКИ ПРОУЧВАНИЯ
„ПРОФ. ИВАН ДУЙЧЕВ“ КЪМ СОФИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ
„СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

ПРОГРАМА

на

МЕЖДУНАРОДНАТА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ

„КУЛТУРНИ МОСТОВЕ МИНАЛО И СЪВРЕМИЕ“

ПОСВЕТЕНА НА 30-ГОДИШНИНАТА НА ЦЕНТЪРА ЗА
СЛАВЯНО-ВИЗАНТИЙСКИ ПРОУЧВАНИЯ
„ПРОФ. ИВАН ДУЙЧЕВ“ КЪМ СОФИЙСКИЯ
УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

(2–4 юни 2016 г., СУ „Св. Климент Охридски“)

ФОНД
НАУЧНИ
ИЗСЛЕДВАНИЯ

Министерство на образованието и науката

Официално откриване на 2 юни 2016 г. от 9.30 ч. в Аулата на СУ

2 юни 2015 г. (четвъртък)
Аула – Пленарно заседание
(9.30–12.00 ч.)

Официално откриване:

Доц. д-р Вася Велинова (Директор на ЦСВП „Проф. Иван Дуйчев“ към СУ „Св. Климент Охридски“)

Mons. Dr. Francesco Braschi (Директор на Класа по славистика към Академия „Амброзиана“, Милано) – I rapporti tra la Biblioteca Ambrosiana di Milano e il Centro Ivan Dujcev: un esempio di collaborazione nel comune amore per la cultura e il dialogo in Europa

Д-р Юми Ниномия (Университет Сока, Япония) – История на културното сътрудничество между Център „Проф. Иван Дуйчев“ и Института по ориенталска философия

Приветствия

Пленарни доклади:

Чл.-кор. проф. Аксиния Джурова – Между завета и реалността

Prof. Dr. Peter Schreiner – La Contribution du Centre de Recherches Slavo-Byzantines „Ivan Dujčev“ à la sauvegarde, à l'étude et à la popularisation du patrimoine culturel médiéval et au dialogue entre les civilisations

Акад. проф. Васил Гюзелев – Охрид в българската историческа памет от XIV до XVIII век

*Откриване на изложбата „Спасени книги“, Централно
фоайе на Университетска библиотека (12.30 ч.)*

Зала 1 – Секция: История и археология
2 юни 2016 г., Първо следобедно заседание
(14.30–16.00 ч.)

Председател: Милияна Каймакамова, Секретар: Калина Минчева

Михаил Бибииков – Вспомяна Ивана Дуйчева (Начало “Русского Афона” в византийских актах, греческих и славянских нарративах)

Srdan Pirivatrić – From the Archbishopric of Ohrid to the Archbishopric of Žiža. Notes on the linguistic component of the cultural model in the western bishoprics of the diocese of Ohrid at the end of XIIth and the beginning of XIIIth century

Nikolaos Mertzimekis – Epitachelion with dedicatory and liturgical inscriptions of the tsar Fiodor I Ivanovich (1584–1598) in Athonite monastery of Vatopedi

Cyril Pavlikianov – Unknown Slavic Document of the Metropolitan of Samokov, Symeon Popovič († 1737) in the Archives of the Athonite Monastery of Karakallou

Йоанис Теохаридис – Берати на българските владици в края на XIX в. в Македония и реакцията на кипърските гърци

Христо Темелски – Петото поредно възобновяване на софийския катедрален храм „Св. Неделя“

Дискусия

16.00–16.30 часа – кафе пауза

Зала 1 – Секция: История и археология

Второ следобедно заседание

(16.30–18.00 ч.)

Председател: Михаил Бибииков, *Секретар:* Лора Ненковска

Миляна Каймакамова – Значението на Българския апокрифен летопис като извор за дворцовата култура на България

Георги Николов – Наказанието ослепяване в средновековна България

Николай Овчаров, Димитър Стоименов – Моливдовулите от Перперикон и околностите му като извор за византийската администрация и връзките на областта с останалите части на империята (IX–XII в.)

Константин Тотев – Крепостта Трапезица в светлината на новите археологически разкопки

Михаил Раев – Руско-византийският договор от 971: текстове и контексти

Дискусия

Нова конферентна зала – Секция: Изкуство и култура

2 юни 2016 г., Първо следобедно заседание

(14.30–16.00 ч.)

Председател: Аксиния Джурова, *Секретар:* Мария Иванова

Цветан Грозданов – Портретите на св. Климент и охридските архиепископи

Костадинка Паскалева – Към историята на Бачковския манастир (предварителни бележки)

Marco D'Agostino, Paola Degni – Decorative motifs in the Byzantine manuscripts of the 14th-16th centuries between innovation and tradition

Stavros Lazaris – L'archétype de la recension byzantine du Physiologus grec et ses illustrations : à propos d'une récente découverte

Patrick Lecaque – Les relations culturelles entre Venise et la Bulgarie au XIVe siècle

Зоран Ракић – Орнаментика у рукописима Христофора Рачанина – српског калиграфа XVII века

Дискусия

16.00–16.30 часа – кафе пауза

Нова конферентна зала – Секция: Изкуство и култура

Второ следобедно заседание

(16.30–18.00 ч.)

Председател: Патрик Льокак, *Секретар:* Цвета Евлогиева-Кацарова

Елена Генова – Рисунките на банските зографи и тяхното отражение в стенописното им творчество

Иванка Гергова – Едно българско ателие за мраморни релефи от Възраждането

Александра Трифонова – Неизвестен житиен цикъл на св. Спиридон в църквата „Св. Спиридон“ във Вуно край Химара (Албания)

Иван Патев – Зографът Янако Спириков от Станимака

Йосиф Мороз – Особенности на образа на императрица Ирина и нейната роля във възстановяването на иконопочитанието

Дискусия

3 юни 2016 г. (петък)

Зала 1 – Секция: История и археология

3 юни 2016 г., Първо сутрешно заседание

(9.30–11.00 ч.)

Председател: Петер Шрайнер, *Секретар:* Мария Полимирова

Живко Жеков – Александър Македонски и македоните

Румен Бояджиев – Северноафриканският лимес и „предлимес“ и неговата християнска градска среда през IV–V в.

Теодор Димитров – Ad occidentem: шрихи към движението на алански групи от Северен Кавказ към Балканския полуостров и Южна Панония (последната четвърт на IV – първата четвърт на V в.)

Георги Димов – Славянското присъствие в Южна Италия през Средните векове (VII–XII век)

Владислав Иванов – Разгромът на куманите от монголите през първата половина на XIII в. *Rex Cumanaica* от Волга до Дунав като щит на християнска средновековна Европа

Дискусия

11.00–11.30 часа – кафе пауза

Зала 1 – Секция: *Архивното наследство на Асен Василиев*

Второ сутрешно заседание
(11.30–13.00 ч.)

Председател: Иванка Гергова, *Секретар:* Мария Иванова

Сашо Цветковски – Научниот придонес на Асен Василиев во проучувањето на Дебарската резбарска и зографска школа
Лора Ненковска, Цвета Евлогиева-Кацарова – Албум с ценни гравюри од колекцијата на Националниот исторически музеј
Светозар Ангелов – Дигитализирането на архива на Асен Василиев, съхраняван в ЦСВП „Проф. Иван Дуйчев“
Мария Полимирова – Личниот архив на Асен Василиев в ЦДА
Калина Минчева – Архивът на Атанас Шаренков от сбирката на ЦСВП „Проф. Иван Дуйчев“: реставрационни досиета
Дискусија

Библиотека „Филологии“ – Секция: *Литература и филологија*

3 јуни 2016 г., Първо сутрешно заседание
(9.30–11.00 ч.)

Председател: Мария Йовчева, *Секретар:* Багра Петкова

Александър Наумов – Мощите на св. Кирил в отношенията между христијанскиот Изток и Запад (от XIX век до днес)
Владимир Вукашиновић – Српски рукописни служабници XVI и XVII века – извори за реконструкцију архијерејског последовања свете литургије у српској цркви
Анна-Мария Тотоманова – Св. Климент Охридски и книжовната норма
Красимир Станчев – За отсустващото присуство на св. Параскева-Петка в ръкопис D. gr. 131
Dragiša Vojović – Ranovizantijski Sveti Oci i srpska srednjovekovna knjizevnost
Дискусија

11.00–11.30 часа – кафе пауза

Библиотека „Филологии“ – Секция: *Литература и филологија*

Второ сутрешно заседание
(11.30–13.00 ч.)

Председател: Красимир Станчев, *Секретар:* Багра Петкова

Evelina Mineva – The Slavic Translation of the Byzantine Vita of St. Blasios of Amorium (bhg 278)

Андрей Бояджиев – Новозаветният апокриф „Възнесение Павлово“ в дамаскина на поп Цвятко (Cod. D. Slavo 27)

Мария Йовчева – Текстовата история на октоиховите химнографски творби на св. Климент Охридски в средновековната славянска книжнина: типология на различията

Венета Савова – Хоматиановият канон за св. Климент Охридски на 1-и глас

Диана Атанасова – Общуване с/между текстовете на средновековната книжнина

Дискусия

Зала 1 – Секция: Архивно и културно наследство

**3 юни 2016 г., Първо следобедно заседание
(14.30–16.15 ч.)**

Председател: Румен Бояджиев, *Секретар:* Калина Минчева

Адриана Нейкова – Една рецензия на Иван Дуйчев от 31 декември 1950 година: предизвикани размисли за научната етика и отговорността на изследвателя!

Ангел Николов – Иван Дуйчев в Рим (1932–1936). Из кореспонденцията на учения с Петър Ников

Снежана Ракова – Венеция-Балканите-Османската империя: нови теми в историографията на XXI век

Симеон Хинковски – Генуезките колонии в българските земи през XIV–XV в.

Албена Миланова – Проучвания върху българската средновековна скулптура след Асен Василиев

Дискусия

Библиотека „Филологии“ – Секция: Литература и филология

**3 юни 2016 г., Първо следобедно заседание
(14.30–16.15 ч.)**

Председател: Александър Наумов, *Секретар:* Мария Полимирова

Нина Вутова – Руски печатни книги XVII–XIX в. от колекцията на националния исторически музей. Приписки

Жана Левшина – Греческа молитва «всѣх светых от вьсакое езы» в южнославянских списках XIV–XVII вв.

Илиана Чекова – Типология на владетелската сакрализация и династийните светци на Slavia Orthodoxa

Анна Ангелова – Книги от личната библиотека на Софроний Врачански

Вася Велинова – Историческата палеза – апокрифи и Свещено предание

Дискусия

Зала 1 – Секция: *Заклучително заседание*
3 юни 2016 г., Второ следобедно заседание
(16.30–18.30 ч.)

Председател: Евелина Минева, *Секретар:* Лора Ненковска

Милена Добрева – Гражданска наука (citizen science) и crowdsourcing при работата с дигитализирани материали от областта на културното наследство

Анисава Милтенова – SCRIPTA BULGARICA: дигитална библиотека за старобългарска книжнина

Румяна Дечева – Реставрацията на Cod. D. Gr. 41

Дискусия

Зала 1 – Закриване на международната научна конференция
Културни мостове. Минало и съвремие

Заклучително слово на доц. дфн **Вася Велинова**

Представяне на изданието на *Свитъка – амулет* от колекцията на проф. Иван Дуйчев и факсимилните и нови издания на ЦСВП